

præsenterende Grønland og det grønlandske folk.

Sidst jeg ankom til Tinget, var det med et ønske om at indføre hjemmestyre i Grønland. Og det var da også ganske tilfredsstillende, da jeg knap 6 år efter forlod Tinget med en hjemmestyremodel i bagagen. Denne gang står jeg her med et ønske om at udvide den hjemmestyreordning til et egentligt selvstyre, og det er naturligvis min intention og mit mål, at jeg igen kan forlade Tinget, når den tid kommer, med en selvstyremodel i bagagen.

Generelt er den grønlandske fornemmelse for politik karakteriseret ved kulturel, historisk og biologisk samhørighed med Danmark. For mange er der følelser forbundet med vore relationer til Danmark. Jeg finder det i hvert fald vigtigt at understrege, at der i den brede befolkning hjemme i Grønland ikke er nogen animositet over for Danmark og det danske folk.

Kl. 16.10

Vore følelser over for Danmark er ikke noget, der kan aflæses i den danske finanslov. Faktisk nærer vi ingen ønsker om at bevare endsige videreudvikle den økonomiske afhængighed, der gennem tiden er opbygget langsomt, men usvigeligt sikkert. Tværtimod ønsker vi at klare os selv på alle områder og alligevel bevare vor forbindelse til Danmark og det danske folk.

Statsministeren talte bl.a. om tryghed i sin åbningsredegørelse. Det kan jeg kun tilslutte mig. Også i Grønland ønsker vi at indføre en styreform, der giver os større tryghed og en basal viden om, hvad der foregår i vort land.

Regeringens udspil om en modernisering af det efterhånden stærkt nedslidte rigsfællesskab, som er mere »rigs« end »fællesskab«, ud fra en grundlæggende opfattelse, at der her er tale om tre ligeværdige partnere, hilser jeg ligeledes velkommen. Tre ligeværdige folk betyder for mig tre selvstændige nationer, der sammen koordinerer udenrigs- og sikkerhedspolitikken foruden en række andre i alle rigsdele vitale spørgsmål af fælles interesse. Det er for mig at se opgaven for danske, færøske og grønlandske politikere at løse i den nærmeste fremtid.

Jeg er glad for, at regeringsgrundlaget tilsyneladende åbner for en historisk åben og fordomsfri drøftelse af dette spørgsmål, som rummer så mange perspektiver for vort unge demokrati hjemme i Grønland.

På den baggrund vil jeg opfordre statsministeren til snarest at optage drøftelser med den grønlandske landsstyreformand for at afklare,

hvorledes en videre drøftelse af de grønlandske og formentlig også færøske selvstyreforberedelser kan sikres i et fælles forum, hvor Danmark, Færøerne og Grønland som tre ligeværdige folk skal prøve at finde frem til fremtidens koordination af et reelt fællesskab til afløsning af den forældede form for rigsfællesskab, vi kender i dag.

1951-aftalen om Grønlands forsvar er helt klart totalt ude af trit med tiden i dag. Den skal derfor ophæves og straks herefter erstattes af en ny med mindst lige så godt sikkerhedspolitisk indhold som den hidtil gældende, men med respekt for, at Grønland i dag selv kan og vil og tør indgå de aftaler, der skal indgås, og på en sådan måde, at det understøtter det grønlandske folks helt legitime og logiske krav om selv at indgå sådanne aftaler og selv høste de økonomiske og andre fordele, der måtte være forbundne hermed.

1951-aftalen er ganske enkelt forældet, langt mere forældet end ABM-traktaten, som USA selv ønsker ophævet med den begrundelse, at den er forældet. Det er ikke nok med en tillægsaftale, der justerer småting i aftalen. Aftalen skal ganske enkelt erstattes af en ny tidssvarende og med Grønland som aftalepartner. Også den opgave er jeg glad for at kunne anmode Danmarks nye liberale regering om at tage fat på snarest muligt.

Det tjener intet godt formål, at Danmark på udenrigs- og sikkerhedspolitikens område i dag fremstår som en kolonimagt, der indgår aftaler hen over hovedet på det folk, der skal lægge sjæl og land til aftalens indgåelse.

Derfor skal der her lyde en klar opfordring til regeringen: Fjern disse forældede systemer, der skærmer for alt det gode, som vores fællesskab på så mange områder indeholder.

Det grønlandske folk er gennemgående et venligt og gæstfrit folk, der elsker at vise gæstfrihed og hjælpsomhed på en ægte og værdig måde. Dette kommer ikke mindst til udtryk, når det drejer sig om relationer til Danmark og USA.

Det er derfor vigtigt for mig at understrege, at vort ønske og mål om en politisk og økonomisk selvstændighed ikke bygger på negative holdninger, hverken over for Danmark eller USA, men på et stærkt og uomtvisteligt ønske om at stå på egne ben.

Kl. 16.15

Vi har viljen og evnen til at koordinere vore fremtidige internationale aftaler med rigets øvrige interesser, således at disse aftaler ikke skader,